

Innst. 154 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:98 S (2015–2016)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Martin Henriksen, Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø, Tove Karoline Knutsen, Hege Haukeland Liadal og Stine Renate Håheim om et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon

Til Stortinget

Sammendrag

Forslagsstillerne viser til at satsing på gode oppvekstkår, forebygging, sikring av god helse hos barn og ungdom og vern om barn og ungdoms rett til å bli hørt, er forankret i FNs barnekonvensjon og i Grunnloven.

Til tross for det er det i dag, ifølge forslagsstillerne, ingen aktører i Norge som koordinerer kunnskap og kompetanse på ungdomsarbeid og ungdomsmedvirkning på et helhetlig nasjonalt nivå. Forslagsstillerne mener dette er en svakhet i arbeidet med å sikre kvalitet, kompetanse og kontinuitet innenfor områdene ungdomsarbeid og ungdomsmedvirkning.

Forslagsstillerne mener det er behov for å etablere et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon som er rettet mot utfordringer og behov blant kommuner og fylkeskommuner i Norge.

Målet med et slikt kompetansesenter bør være å utvikle, koordinere og tilgjengeliggjøre kunnskap, kompetanse og metoder i hele landet.

Forslagsstillerne mener etablering av et nasjonalt kompetansesenter vil være viktig for å heve kvaliteten på ungdomsarbeid, øke kompetansen blant ungdomsarbeidere i hele landet og bidra til bedre ko-

ordinering av fagfeltene ungdomsarbeid, ungdomsinformasjon og ungdomsmedvirkning.

Forslagsstillerne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen starte et arbeid med sikte på å etablere et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon, og legge fram sak for Stortinget på egnet måte.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hege Haukeland Liadal, Sonja Mandt, Jorid Holstad Nordmelan og Anette Trettebergstuen, fra Høyre, lederen Svein Harberg, Kårstein Eidem Løvaas og Mette Tønder, fra Fremskrittspartiet, Torkil Åmland og Ib Thomsen, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, viser til Dokument 8:98 S (2015–2016) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Martin Henriksen, Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø, Tove Karoline Knutsen, Hege Haukeland Liadal og Stine Renate Håheim om et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon.

Komiteen viser til at forslagsstillerne mener det er behov for å etablere et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon som er rettet mot utfordringer og behov blant kommuner og fylkeskommuner i Norge. Forslagsstillerne mener målet med et slikt kompetansesenter bør være å utvikle, koordinere og tilgjengeliggjøre kunnskap, kompetanse og metoder i hele landet. Komiteen viser videre til at forslags-

stillerne mener etablering av et nasjonalt kompetansesenter vil være viktig for å heve kvaliteten på ungdomsarbeid, øke kompetansen blant ungdomsarbeidere i hele landet og bidra til bedre koordinering av fagfeltene ungdomsarbeid, ungdomsinformasjon og ungdomsmedvirkning.

Komiteen viser til at følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen starte et arbeid med sikte på å etablere et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon, og legge fram sak for Stortinget på egnet måte.»

Komiteen viser til at statsråden i sitt svarbrev til komiteen (vedlagt) først og fremst peker på Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) som alternativ til forslagsstillernes forslag om etablering av et nytt nasjonalt kompetansesenter. Statsråden mener videreutvikling av Bufdir som fagdirektorat vil innebære videreutvikling av et nasjonalt kompetansemiljø for barne- og ungdomsarbeid, medvirkning for barn og ungdom og ungdomsinformasjonsarbeid. Direktoratet er, etter statsrådets vurdering, gjennom sine oppgaver et kompetent fagmiljø som i større grad enn i dag kan utvikles til å ha faglige koordineringsfunksjoner og spisskompetanse på det barne- og ungdomspolitiske området. Det bør etter statsrådets syn vurderes om Bufdir i større grad enn i dag kan utvikle strukturer der erfaringsutveksling og nettverkløring kan styrke arbeidet som gjøres i den enkelte kommune.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti viser til at samtlige instanser på komiteens høring stilte seg positive til forslaget om oppretting av et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon.

Barneombudet pekte blant annet på Barnekonvensjonens artikkel 12 og Grunnloven § 104 som gir barn og unge en klar og tydelig rett til å si sin mening og bli hørt. Barneombudet mener det er et stort behov for å strukturere og formalisere arbeidet med ungdomsmedvirkning.

Redd Barna understreket også behovet for økt kompetanse og bedre strukturer, over hele landet, for å realisere barn og unges rett til medvirkning. Redd Barna mener et kompetansesenter må ivareta kompetanse på informasjon til og medvirkning fra barn og unge, ikke bare ungdom.

Disse medlemmer viser til at Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) også mener det er behov for et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon. LNU argumenterer for at mer ungdomsmedvirkning vil gjøre demokratiet bredere

og sterkere, og de mener det er behov for et fagmiljø og et koordinerende organ for ungdomsmedvirkning. LNU peker på TviBits forprosjekt, og mener det er naturlig at senteret ligger under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, slik at det er en del av forvaltningens demokratarbeid og knyttet til kommunepolitikken.

Disse medlemmer viser til at Ungdom og Fritid peker på at de som organisasjon er en koordinerende enhet på feltet i dag, som én av tre paraplyorganisasjoner for ungdom. De er svært tilfreds med forslaget som er fremmet og støtter at innhold og organisering av et kompetansesenter utredes. Ungdom og Fritid mener et kompetansesenter må være tilknyttet en utdanningsinstitusjon og et miljø med forskere, studenter og undervisningspersonell.

Disse medlemmer viser videre til at Barne- og ungdomsorganisasjonene i Oslo (UngOrg) har vært en pådriver for et kompetansesenter for ungdom over tid, og mener det er et tydelig behov for nasjonal koordinering på feltet.

Disse medlemmer viser til at også Press stiller seg positiv til forslaget. De peker på behov for systematisk veiledning og mulighet for å søke råd hos fagpersoner. Press fremhever ungdomsmedvirkning og -informasjon som et alternativ til radikaliserings av unge.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, vil fremheve at målet må være at alle barn og unge, uansett bakgrunn, skal ha gode oppvekst- og levekår. Trygghet og omsorg i familie og nærmiljø, gode tilbud og tjenester i offentlig og frivillig regi står sentralt i flertallets politikk. Barn og ungdom skal ha muligheter til å utvikle seg, medvirke og delta på egne premisser i samfunnet.

Flertallet viser til statsrådets svarbrev hvor forslagsstillerne får støtte i at det er behov for å styrke arbeidet med kompetanse, kvalitet og tilgjengelighet på feltet ungdomsarbeid. Bufdir har fått i oppdrag fra Barne- og likestillingsdepartementet å følge opp på flere ulike områder.

Flertallet viser til at en videreutvikling av Bufdir som fagdirektorat vil innebære videreutvikling av et nasjonalt kompetansemiljø for barne- og ungdomsarbeid, medvirkning for barn og ungdom og ungdomsinformasjonsarbeid.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti mener det er gode argumenter for at et nytt kompetansesenter for barne- og ungdomsarbeid, -medvirkning og -informasjon bør opprettes. Disse medlemmer mener et slikt senter bør være uavhengig og ligge utenfor Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede organisering av, og mandatet for, et nasjonalt kompetansesenter for barne- og ungdomsarbeid, -medvirkning og -informasjon, og vurdere muligheten for hvordan et slikt kompetansesenter kan etableres. Stortinget ber regjeringen legge fram sak for Stortinget på egnet måte.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utrede organisering av, og mandatet for, et nasjonalt kompetansesenter for barne- og ungdomsarbeid, -medvirkning og -infor-

masjon, og vurdere muligheten for hvordan et slikt kompetansesenter kan etableres. Stortinget ber regjeringen legge fram sak for Stortinget på egnet måte.

Komiteens tilråding

Komiteen viser til representantforslaget og til sine merknader og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:98 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Martin Henriksen, Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø, Tove Karoline Knutsen, Hege Haukeland Liadal og Stine Renate Håheim om et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon – vedlegges protokollen.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 20. desember 2016

Svein Harberg

leder

Geir Jørgen Bekkevold

ordfører

VEDLEGG

Brev fra Barne- og likestillingsdepartementet v/ statsråd Signe Horne til familie- og kulturkomiteen, datert 2. august 2016

Dokument 8:98 S (2015-2016) - Representantforslag om et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon - Vurdering av forslaget

Jeg viser til brev fra Stortingets Familie- og kulturkomite av 14.06.2016 vedrørende representantforslag 8:98 S (2015-2016) fra stortingsrepresentantene Martin Henriksen, Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø, Tove Karoline Knutsen, Hege Haukeland Liadal og Stine Renate Håheim.

Representantene ber regjeringen starte et arbeid med sikte på å etablere et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon, og legge saken fram for Stortinget på egnet måte.

I bakgrunnen for representantforslaget heter det at:

"Satsing på gode oppvekstkår, forebygging, sikring av god helse hos barn og ungdom og vern om barn og ungdoms rett til å bli hørt, er forankret i FNs barnekonvensjon og i Grunnloven. Til tross for det er det i dag ingen aktører i Norge som koordinerer kunnskap og kompetanse på ungdomsarbeid og ungdomsmedvirkning på et helhetlig nasjonalt nivå."

Regjeringens mål og ambisjoner

Norge er et av verdens beste land å vokse opp i. Slik vil vi at det fortsatt skal være. Regjeringens mål er at alle barn og unge, uansett bakgrunn, skal ha gode oppvekst- og levekår. Trygghet og omsorg i familie og nærmiljø, gode tilbud og tjenester i offentlig og frivillig regi står sentralt i vår politikk. Barn og ungdom skal ha muligheter til å utvikle seg og delta på egne premisser i samfunnet.

Arbeidet med barns rettigheter har høy prioritet. Selv om regjeringen i samarbeid med Venstre og Kristelig Folkeparti har kommet et godt stykke på vei, har vi fortsatt et arbeid å gjøre for at alle barn og unge skal oppleve en god hverdag i et trygt oppvekstmiljø.

Regjeringen har i vår lagt fram Meld. St. 24 (2015-2016) Familien – ansvar, frihet og valgmuligheter som gir en samlet gjennomgang av familiens betydning for barn og unges oppvekst.

Trygghet, deltakelse og engasjement – regjeringens arbeid for barn og ungdom ble lagt fram i desember 2015. Planen gir en god oversikt over hva denne regjeringen så langt har gjort på ungdomsområdet og mål og ambisjoner framover. Regjeringen legger vekt på et bredt og målrettet arbeid for å sikre

et godt oppvekstmiljø. For og lykkes er kommunenes arbeid av særlig betydning. Det lokale arbeidet må bygges på samspill og samarbeid mellom offentlige og private krefter. Frivillige organisasjoner står her sentralt. For å sikre en best mulig innsats er det viktig at barn og ungdom blir hørt og deres synspunkter vektlagt. Fremtidens barne- og ungdomspolitikkk må skapes i tett samarbeid med nye generasjoner.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er departementets utøvende fagorgan på en rekke av departementets fagområder. Dette gjelder også i barne- og ungdomsfaglige spørsmål.

I departementets instruks til Bufdir heter det bl.a. at Bufdir skal arbeide for gode oppvekstmiljø, utjevning av levekårsforskjeller og fremme like muligheter, deltakelse og medvirkning for barn, unge voksne. Bufdir skal bidra til et likeverdig tilbud til hele befolkningen uavhengig av etnisitet, funksjonsevne, kjønn, kjønnsidentitet og –uttrykk, livssyn, seksuell orientering mv. Det slås i instruksens fast at Bufdir skal være et fagdirektorat for områdene barnevern, familievern, barn og ungdom. Bufdir skal ha kunnskap og kompetanse på de områder direktoratet er tillagt ansvar for og myndighet på gjennom lov- og regelverk, delegasjoner, fullmakter og tildelingsbrev. Bufdir er tildelt et selvstendig ansvar for kontinuerlig å følge med i utviklingen på sine fagområder, herunder praktiseringen av regelverk. Kunnskap fra forsknings-, utviklings- og statistikkarbeid skal ligge til grunn for direktoratets virksomhet. Direktoratet må ha tilgjengelig statistikk og systemer slik at det raskt kan fremskaffe etterspurt kunnskap og nødvendige vurderinger. Bufdir skal også ha bestillerkompetanse, med god oversikt over fagmiljøer, slik at ekspertkompetanse kan innhentes ved behov.

Jeg vil også fremheve direktoratets ansvar for samarbeid med sivilsamfunnsorganisasjoner og deres tverrfaglige og tverretatlige funksjon. I departementets instruks til Bufdir framgår at Bufdir skal i nødvendig utstrekning samarbeide med andre myndighetsutøvere og organisasjoner, herunder sentrale brukerorganisasjoner. Direktoratet skal også sørge for at etaten samarbeider med andre relevante tjenester og sektorer.

Bufdir er i dag pålagt et ansvar for oppvekst, herunder ungdoms oppvekstvilkår, der like muligheter for all ungdom er understreket. Direktoratet har bred kompetanse med oppdatert kunnskap om forskning og utviklingsarbeid på et bredt felt av relevante fagområder, inkludert lover og reguleringer. Bufdir deltar i tverrsektorielt samarbeid med andre aktører og koordinerer selv slikt arbeid der det er relevant. Bufdir er etter min vurdering et hensiktsmessig fagmiljø

for utvikling av oppgavene forslagsstillerne ønsker lagt til et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid, ungdomsmedvirkning og ungdomsinformasjon.

Jeg er godt kjent med anbefalingen som ble gitt av Ekspertgruppen for ungdoms fritidsmiljø, nedsatt av Barne- og likestillingsdepartementet og den påfølgende NOU'en Ungdom makt og medvirkning. Det er riktig at det i disse ble fremmet tilsvarende anbefalinger som representantene trekker frem. Det er behov for å styrke arbeidet med kompetanse, kvalitet og tilgjengelighet på feltet ungdomsarbeid. Dette arbeidet har vi gitt Bufdir i oppdrag å følge opp på flere ulike områder. Jeg skal skissere hvordan dette arbeidet foregår, men vil understreke at vi fortsatt har et arbeid å gjøre.

Direktoratet er etter min vurdering, gjennom sine oppgaver et kompetent fagmiljø som i større grad enn i dag kan utvikles til å ha faglige koordineringsfunksjoner og spisskompetanse på det barne- og ungdomspolitiske området. Det bør vurderes om Bufdir i større grad enn i dag kan utvikle strukturer der erfaringsutveksling og nettverkslæring kan styrke arbeidet som gjøres i den enkelte kommune.

Videreutvikling av Bufdir som fagdirektorat vil innebære videreutvikling av et nasjonalt kompetansemiljø for barne- og ungdomsarbeid, medvirkning for barn og ungdom og ungdomsinformasjonsarbeid.

Ungdomsarbeid

Bufdir forvalter flere tilskuddsordninger som skal styrke kommunenes arbeid med utsatte ungdomsgrupper og ungdomsmiljø, og som vektlegger medvirkning i sitt arbeid. Blant annet tilskudd til Los funksjoner for ungdoms om står langt fra arbeid og utdanning, med behov for tett individuell oppfølging. Vi har også Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, som gir midler til de største byene for å utvikle åpne møteplasser for samvær, mestring og tilhørighet.

Bufdir har gjennom årene utviklet en kontaktflate mot en rekke aktører, og god innsikt i tiltakene som iverksettes. Et av målene med Erasmus+: Aktiv Ungdom, er å styrke ungdomsarbeidet. Bufdir som nasjonalt kontor arrangerer og sender ungdomsarbeidere på en rekke kurs og seminarer, hvor erfaringsutveksling og opplæring i gode metoder i ungdomsarbeidet står sentralt. Erasmus+: Aktiv Ungdom tildeler støtte til en rekke prosjekter med formål å utveksle og utvikle metoder innen ungdomsarbeid. Bufdir som nasjonalt kontor deltar i europeiske samarbeidsprosjekter for å utvikle nye modeller for samarbeid og utvikling mellom ulike aktører på ungdomsfeltet. Europakommisjonen har utviklet en egen database over «god praksis»-prosjekter, som Bufdir bidrar til med norske eksempler, og som vi promoterer blant norske

aktører. Bufdir deltar i internasjonalt forskningssamarbeid om effekten av deltakelse i internasjonale prosjekter.

Bufdir forvalter nettstedet Oppvekststatus, som gir oppdatert statistikk og fakta om barn og unge på en rekke temaer, bl.a. helse, fritid, samfunnsdeltakelse, sosiale forskjeller. De forvalter tilskuddsordninger rettet mot allmenne tiltak for å bedre oppvekstmiljøet, tilskuddsordninger som er rettet spesifikt mot særlig utsatte grupper av ungdom, og tiltak mot barnefattigdom.

I 2016 har Bufdir fordelt om lag 164 millioner kroner til tiltak for å motvirke og dempe fattigdomsproblemer blant barn og ungdom. Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom skal legge til rette for at flere barn og ungdom skal få delta på viktige sosiale arenaer. I 2016 er det totalt 498 enkelttiltak som mottar tilskudd. Det er 139 kommuner som får innvilget støtte, enten til egne tiltak eller til frivillige som har søkt gjennom kommunen.

Bufdir har et særlig ansvar for inkludering og likebehandling, som dermed også ivaretar ungdoms oppvekstsituasjon. Direktoratet arrangerer konferanser og seminarer på barne- og ungdomsområdet der kommunal sektor og organisasjonene er målgruppe.

Barne- og ungdomsorganisasjonene enkeltvis og gjennom Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) og organisasjonen Ungdom og Fritid, kurser og skolerer gjennom sin virksomhet ansatte, ledere, tillitsvalgte og medlemmer i barne- og ungdomsarbeid.

Barne- og likestillingsdepartementet har gitt LNU i oppdrag, i samarbeid med andre organisasjoner, å utvikle et innspill til bruk i skolen om hvordan man i en trygg ramme kan tematisere og skape rom for samtaler om psykisk helse, vold, overgrep, seksualitet, press, mobbing, familieproblemer, omsorgs- svikt, kjønnsroller og kjønnsidentitet.

Til arbeid i organisasjoner og offentlig barne- og ungdomsarbeid rekrutteres det mennesker med ulik erfarings-, fag- og utdanningsbakgrunn. Det er ingen høyere utdanning som særlig sikter seg inn på slikt arbeid. Imidlertid er dette viktige spørsmål som diskuteres både i Europeiske og Nordiske land. Bufdir og BLD er engasjert i disse diskusjonene, og vil i tiden framover vurdere hvordan Norge kan innta en mer aktiv rolle i å understøtte kunnskapsutviklingen på dette feltet i samarbeid med våre naboland og fag- institusjoner.

Medvirkning for barn og ungdom

Medvirkning for barn og ungdom, er betydningsfullt for demokratiutvikling lokalt, regionalt og nasjonalt. Det er også avgjørende for å kunne videreutvikle en levende barne- og ungdomspolitik i kommuner og fylkeskommuner.

Barne-, og likestillingsdepartementet arbeider sammen med relevante departementer for å stimulere kommunene til å ha gode medvirkningsordninger for barn og ungdom. De aller fleste kommuner har i dag medvirkningsordninger som for eksempel barne- og ungdomsråd. En undersøkelse blant alle kommuner i 2009 viste at om lag 80 prosent av kommunene har medvirkningsorgan for ungdom i en eller annen form. Vi vet at disse er svært ulikt organisert og har ulike mandat. Også møtehyppigheten varierer mye fra kommune til kommune. Situasjonen i fylkeskommunene er mye lik som for kommunene. Organisering og mandat varierer, men det er kun en fylkeskommune som i 2015 oppgir å ikke ha et medvirkningsorgan for ungdom.

Regjeringen ønsker å samle kommunale medvirkningsordninger i en lov, kommuneloven. Det vil si: Eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og medvirkningsordning for ungdom. Kommuneloven skal få en generell bestemmelse om særlige medvirkningsordninger i kommunene. Detaljerte regler for de enkelte ordningene fastsettes i forskrift. Eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er i dag lovfestet og kommunene skal fortsatt pålegges å ha disse to medvirkningsordningene. Når det gjelder en medvirkningsordning for ungdom, skal dette være en frivillig ordning, men, hvis en kommune ønsker å ha en slik medvirkningsordning må den følge det regelverket som skal lages for denne medvirkningsordningen. Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte, i samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet, ut et høringsnotat med forslag om en ny bestemmelse i kommuneloven § 10 b om råd i kommuner og fylkeskommuner for ungdom, eldre og personer med funksjonsnedsettelse med høringsfrist 20.05.2016.

Medvirkning for barn og unge er etter min oppfatning mer enn deltakelse i ungdomsråd, eller som tillitsvalgte i lag, organisasjoner eller fritidsklubber og ungdomshus. Medvirkning for barn og unge har utviklet seg til å være et universelt prinsipp. I 2014 fikk Grunnloven en egen bestemmelse om barns rettigheter i § 104. Den sier at barn har krav på respekt for sitt menneskeverd, at de har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som berører barn. Med bestemmelsen har vi fått et styringsinstrument som sikrer barnets rettigheter, uavhengig av politiske vinder og økonomiske svingninger i samfunnet.

Sentrale rettigheter for barn som for eksempel rett til medvirkning, omsorg, beskyttelse mv., er nedfelt i en rekke ulike lover. Dette gjelder blant annet barnevernloven som beskytter barn og bidrar til å gi trygge oppvekstvilkår. Barneloven slår fast at barn

har krav på omsorg og omtanke fra foreldrene sine, i tillegg til krav på forsørgelse. Barn skal få si hva de mener og ønsker også når det gjelder spørsmål om hvor de skal bo. Barn skal ha innflytelse på hvor mye de skal være sammen med en forelder når foreldrene ikke bor sammen. Avgjøres saker av domstolene skal barn bli hørt og få si sin mening før retten tar stilling i saken. Også barn under syv år skal høres når de er i stand til å danne seg egne meninger. Dette framgår av barneloven. Andre lover som gir barn rettigheter er barnehageloven og opplæringsloven, som begge gir barn rett til medvirkning, og fastslår at barn skal møtes med tillit og respekt. Også forvaltningsloven, plan- og bygningsloven og vergemålsloven gir barn rett til å bli hørt. I kommunenes planprosesser er det et krav om at barn skal høres og at hensyn til barn skal vurderes særskilt når barn er berørt part.

Ved implementering av nytt lovverk for medvirkningsordninger etter kommuneloven, vil det være hensiktsmessig at Bufdir, som allerede har ansvaret for medvirkningsordningen for mennesker med nedsatt funksjonsevne, og som jeg har redegjort for ovenfor arbeider med deltakelse og medvirkning for barn og unge på en rekke områder, får ansvaret for å implementere og følge opp ordningen for ungdomsmedvirkning.

Gjennom å administrere støtten til barne- og ungdomsorganisasjonene ved Fordelingsutvalget samt det statlige tilskuddet til LNU, Ungdom & Fritid og Unge Funksjonshemmede, har Bufdir kompetanse på og et stort nettverk i de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene. Medvirkning og innflytelse er også sentrale elementer i EU-programmet Erasmus+: Aktiv Ungdom, som administreres av Bufdir. Aktiv Ungdom har bl.a. mye samarbeid med kommunale ungdomsråd og andre medvirkningsorganer, og stimulerer til økt interesse for politisk arbeid både gjennom kurs og prosjektmidler. Gjennom arbeidet med Norges rapport til FNs barnekomité, har Bufdir gjennomført en omfattende konsultasjonsprosess med ungdom for å få deres synspunkter på hvordan det er å vokse opp i Norge. Dette arbeidet har gitt verdifull erfaring med ungdomsmedvirkning, og ikke minst gir rapporten verdifulle innspill til utviklingen av den generelle barne- og ungdomspolitikken.

Etter min vurdering må oppfølging av barn og unges rett til medvirkning omfatte en større bredde på dette feltet enn hva medvirkningsordning for ungdom, etter kommuneloven, innebærer. Bufdir er etter min vurdering et fagmiljø som vil kunne ivareta informasjons-, veilednings- og utviklingsoppgaver knyttet til barn og unges rett til medvirkning, på en god måte.

Ungdomsinformasjon

Buudir driver i dag nettstedet ung.no, som er en stor suksess med stadig flere brukere. De har månedlig mer enn 800 000 treff på sine nettider. Ung.no er «offentlig, anonym, kvalitetssikret», bl.a. gjennom et stort, flerfaglig og tverrsektorielt nettverk av eksperter. Ung.no er interaktiv, drifter en spørsmål- og svar-tjeneste for ungdom og driver kampanjer. Buudir driver i tillegg flere mer spesialiserte nettportaler og sider på ungdomsområdet, blant annet internasjonale sider om mobilitet og muligheter for ungdom i Europa og Norge. Buudir fungerer som nasjonal korrespondent for European Knowledge Centre on Youth Policy – et samarbeid mellom Europarådet og EU om ungdomspolitik. De har også ansvaret for, og er nasjonal korrespondent for EU-prosjektet Youth Wiki – et oppslagsverk om ungdomspolitikken i de ulike landene i Europa.

Dette brede informasjonsmiljøet ønsker jeg å benytte som et nasjonalt ressurscenter for utvikling og rådgivning for nettbaserte ungdomsinformasjonstjenester ellers i landet.

Avslutning

Direktoratet er etter min vurdering, gjennom sine oppgaver et kompetent fagmiljø som i større grad enn i dag kan utvikles til å ha faglige koordineringsfunksjoner og spisskompetanse på det barne- og ungdomspolitiske området. Det bør vurderes om Buudir i større grad enn i dag kan utvikle strukturer der erfaringsutveksling og nettverkslæring kan styrke arbeidet som gjøres i den enkelte kommune

Innsatsområder og økte ressursbehov må vurderes i de årlige budsjettprosessene og i departementets tildelingsbrev til direktoratet.

